

II.

Vyhodnocení plnění národních cílů ČR k Protokolu o vodě a zdraví a návrh na jejich aktualizaci – k 1. 6. 2013

Zpracoval mezirezortní pracovní tým k Protokolu o vodě a zdraví (dále jen „Protokol“) na základě vyhodnocení situace na začátku roku 2013.

- 1) Cíle č. 1, 3, 9, 12, 14, 19, 29 a 32 se plní průběžně nebo podle stanoveného harmonogramu a není, je zatím nutné měnit. Také jejich znění je vyhovující.
- 2) U zbývajících cílů se navrhuje následujících změny:

Cíl č. 2 (Vydat reedici nebo aktualizaci osvětových materiálů o studních.)

Návrh na změnu: Změna termínu (původní: 31. 12. 2010, navrhovaný: 31. 12. 2014).

Zdůvodnění: Vzhledem k současným úsporným opatřením v rezortu MZ jsou omezeny i prostředky pro tisk osvětových materiálů. Tento materiál je navíc dostupný na internetu, který sice není dostupný pro všechny potřebné občany, nicméně materiál existuje, i když je z roku 2003. Pro nové vydání se počítá s jeho aktualizací, ke které budou využity i poznatky z chystané publikace „Small scale water supplies in the pan-European region: Policy instruments and programs towards improvement“, která se nyní v rámci mezinárodní spolupráce v rámci Protokolu připravuje a měla by vyjít v roce 2013.

Cíl č. 4 (Zlepšit způsob šetření a hodnocení epidemií souvisejících s vodou (m.j. zavedením systému klasifikace hodnocení epidemií podle váhy důkazů).)

Návrh na změnu: Změna termínu (původní: 31. 12. 2009, navrhovaný: 31. 12. 2014).

Zdůvodnění: Zatím není vypracováno metodické doporučení na šetření a hodnocení epidemií, mj. proto, že se čekalo na vydání souvisejících směrnic WHO (*Policy guidelines for water-related disease surveillance*) v roce 2010.

Cíl č. 5 (Publikovat pravidelně (1 x za pět let) přehled zjištěných epidemií ve vztahu k vodě, včetně zjištěných příčin apod. První zpráva za období 2006 až 2010.)

Návrh na změnu: Změna termínu vydání první zprávy (původní: 31. 12. 2011, navrhovaný: 31. 12. 2013)

Zdůvodnění: Vzhledem k personálním, technickým a finančním důvodům se termín publikace zprávy posunuje o dva roky.

Cíl č. 6 (Zajistit schválení „Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací pro území státu“. Tento plán je vyjádřením koncepce zásobování pitnou vodou a odkanalizování a čištění odpadních vod v každé obci a její části při respektování optimality řešení jak z technického, tak ekonomického hlediska.)

Návrh na změnu: Cíl vypustit, protože byl splněn.

Zdůvodnění: „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky“ prošel procesem SEA a vzhledem k tomu, že je souhrnem krajských plánů schvalovaných Krajskými zastupitelstvy, nebyl již schvalován vládou. Je dostupný veřejnosti na webových stránkách ministerstva zemědělství <http://eagri.cz/public/web/mze/voda>.

Cíl č. 7 (Zajistit, aby se na vodovod pro veřejnou potřebu mohli připojit i obyvatelé v okrajových místech měst a obcí a malých obcí. Toto opatření se vzhledem k malému počtu obyvatel v těchto místech již významně nepodílí na celkovém počtu zásobených obyvatel.)

Návrh na změnu: Upřesnění stanoveného cíle – navrhováno doplnění znění cíle takto: „Finanční výpomocí státu podpořit obce, které v souladu s PRVKÚK (pro území jednotlivých krajů) rozšiřují vodovodní síť i do okrajových částí obcí.“.

Zdůvodnění: Nové znění lépe vystihuje smysl úkolu (cíle).

Cíl č. 8 (Dokončit výstavbu chybějící vodohospodářské infrastruktury (čistíren odpadních vod a kanalizací pro veřejnou potřebu) a zlepšit technologie čištění odpadních vod ke splnění požadavků směrnice 91/271/EHS.)

Návrh na změnu: Viz cíl č. 10.

Cíl č. 10 (Splnit požadavky směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod při odkanalizování a čištění odpadních vod a při vypouštění těchto vod do vod povrchových.)

Návrh na změnu: Spojení cílů 8 a 10 v jeden cíl s upřesněním znění a novým termínem plnění (31. 12. 2015).

Zdůvodnění: Cíl 8 v sobě zahrnuje z větší části i cíl 10, fungování čistíren odpadních vod podmiňuje jejich existence a použítá technologie. V obou případech je cílem splnění požadavků Směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod.

Návrh nového znění cíle č. 8: „Dokončit výstavbu a modernizaci vodohospodářské infrastruktury (čistíren odpadních vod a kanalizací pro veřejnou potřebu) a tím zajistit splnění požadavků směrnice 91/271/EHS.“.

Termín: 31. 12. 2015

Cíl č. 11 (Dosáhnout eliminace nebo omezení výskytu nebezpečných látek ve vodním prostředí, resp. splnit požadavky směrnic ES upravujících vypouštění nebezpečných látek a zvláště nebezpečných látek do vodního prostředí.)

Návrh na změnu: Formulační změna ukazatele plnění cíle, nové znění se navrhuje takto: „plnění norem environmentální kvality povrchových vod stanovaných v příloze 3 A nařízení vlády č. 61/2003 Sb. ve znění pozdějších předpisů“.

Zdůvodnění: Vstup v platnost Směrnice 2008/105/ES o normách environmentální kvality a s tím související novelizace Nařízení vlády č. 61/2003 Sb. o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech.

Cíl č. 13 (Splnit požadavky směrnice 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky na dosažení dobrého stavu vod.)

Návrh na změnu: Změna formulace cíle ve smyslu upřesnění znění cíle pro lepší srozumitelnost; změna formulace ukazatele plnění cíle, nové znění se navrhuje takto: „Kriteria jsou stanovena v Plánech oblastí povodí.“.

Zdůvodnění: Plány oblastí povodí byly dokončeny a 21. 12. 2009 schváleny jednotlivými kraji podle územní působnosti. Jejich realizace byla zahájena v roce 2010.

Cíl č. 15 (Dosáhnout pro vymezené lososové a kaprové vody souladu jejich jakosti se směrnicí 78/659/EHS o jakosti sladkých povrchových vod vyžadujících ochranu nebo zlepšení za účelem podpory života ryb, resp. se směrnicí 2006/44/ES.)

Návrh na změnu: Stanovený cíl upravit na znění: „Splnit požadavky Rámcové směrnice vodní politiky 2000/60/ES pro podmínky života ryb.“.

Termín plnění změnit: (původní: 1. 5. 2009, navrhovaný: 31. 12. 2015).

Ukazatel plnění cíle upravit na znění: „Jakost vod odpovídá požadavkům směrnic ES.“.

Zdůvodnění: Úkol souvisí s naplňováním plánů oblastí povodí, tj. s cíli č. 13, 12 a 11. Původní směrnice ES pro jakost vod využívaných k produkci ryb, byly nahrazeny rámcovou směrnicí, která má širší požadavky.

Cíl č. 16 (Pro stanovené koupací oblasti zpracovat tzv. profily vod ke koupání (podle článku č. 6 Směrnice 2006/7/ES), které charakterizují dané místo a identifikují rizika znečištění, včetně nápravných opatření.)

Návrh na změnu: Cíl vypustit, protože byl splněn.

Zdůvodnění: V roce 2011 byla provedena novela vodního zákona, která zmocnila k vydání prováděcí vyhlášky č. 155/2011 Sb. o profilech povrchových vod využívaných ke koupání. Podniky povodí zároveň dokončily zpracování profilů existujících koupacích míst.

Cíl č. 17 (Zpracovat a vydat příručku správné provozní praxe umělých koupališť.)

Návrh na změnu: Změna termínu (původní: 31. 12. 2012, navrhovaný: 31. 12. 2014)

Zdůvodnění: Vzhledem ke změně legislativy v roce 2011, se kterou je nutné příručku sladit, a vzhledem k personálním, technickým a finančním podmínkám je nutné termín plnění posunout o dva roky.

Cíl č. 18 (Aktualizovat databáze Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM) o údaje o persistentních organických polutantech (POPs).)

Návrh na změnu: Cíl vypustit, protože byl splněn.

Zdůvodnění: Dokončení aktualizace bylo posunuto z toho důvodu, že bylo ještě nezbytné zmapovat lokality s výskytem látek, které byly nově (od 9. května 2009) zařazeny do příloh Stockholmské úmluvy. Jedná se konkrétně o odpadní látky - odpady - tetrabromdifenyl ether, pentabromdifenyl ether, hexabromdifenyl ether, heptabromdifenyl ether, pentachlorbenzen, kyselinu perfluorooktansulfonovou a její sole (PFOS), perfluorooktansulfonyl fluorid (PFOSF). Úkol byl splněn k 31. 1. 2011.

Cíl č. 20 (Realizovat 2. akční plán k ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů na období 2008 - 2011.)

Návrh na změnu: Realizovat 3. akční plán k ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů na období 2012 - 2015. Úkol realizovat k termínu 31. 12. 2015.

Zdůvodnění: Úkol byl splněn. Dle zadání byl 2. akční plán do 31. 12. 2011 naplňován a na základě platného legislativního rámce pro implementaci Nitrátové směrnice (směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů) je v rámci pracovní skupiny k implementaci směrnice v ČR a s ohledem na požadavky zástupců DG - Envi prováděno jeho vyhodnocení a aktualizace formou přípravy 3. akčního plánu, který bude naplňován v letech 2012 - 2015.

Cíl č. 21 (Zajistit dostupnost relevantních informací o aplikaci pesticidů v konkrétních lokalitách případně též jejich obsahu v půdě či skladových zásobách. Zajistit účinný a důsledný systém prevence kontaminace vodních zdrojů pesticidy – počínaje důsledným stanovením podmínek používání jednotlivých typů pesticidů z hlediska jejich schopnosti kontaminovat zdroje, identifikací rozkladových metabolitů, které je třeba monitorovat v pitné vodě, rozpracovat zásady výběru pesticidních látek v rámci úplných rozborů pitné vody a rozpracovat zásady vzájemné součinnosti dozorových orgánů při dohledu nad používáním pesticidních látek z pohledu ochrany vodních zdrojů.)

Návrh na změnu: Změna termínu (původní: 31. 12. 2012, navrhovaný: 31. 12. 2014)

Zdůvodnění: Národní akční plán ke snížení používání pesticidů v České republice (NAP) má za úkol stanovit úkoly pro snižování rizik a omezování vlivů používání pesticidů na lidské zdraví a životní prostředí a zavedení integrované ochrany rostlin a alternativních postupů pro snižování závislosti na pesticidech. Jedním z jeho úkolů je zajistit dostupnost informací o aplikaci pesticidů. NAP schválila vláda ČR usnesením č. 660 ze dne 12. 9. 2012. Během roku 2013 se bude informační systém o aplikaci pesticidů naplňovat a ověřovat.

Cíl č. 22 (Vytvořit informační systém hodnocení ekologického a chemického stavu vod podle Rámcové směrnice pro vodní politiku EU a zabezpečit přístup veřejnosti k výsledkům.)

Návrh na změnu: Změna termínu (původní: 31. 12. 2008, navrhovaný: 31. 12. 2015)

Zdůvodnění: Informační systém týkající se stavu vod již částečně existuje. V současné době byly zahájeny práce na vybudování jednotného informačního systému, sdružujícího veškeré poznatky o vodě.

Cíl č. 23 (Zabezpečit přístupnost informací na internetu prostřednictvím Informačního systému veřejné správy VODA (ISVS-VODA).)

Návrh na změnu: viz cíl 24.

Cíl č. 24 (Pokračovat v pravidelném vydávání zpráv o jakosti pitné vody (zpráva pro EK 1 x za tři roky a národní zpráva každý rok), rekreační vody (každoročně) a ostatních vod (viz zprávy MŽP a MZe).)

Návrh na změnu: Cíle 23 a 24 vypustit.

Zdůvodnění: Cíle jsou splněny, informační systém funguje, zprávy o jakosti vod jsou pravidelně vydávány na základě zákona.

Cíl č. 25 (Vypracovat 8 plánů oblastí povodí.)

Cíl č. 26 (Vypracovat 3 plány národních částí mezinárodních oblastí povodí Labe, Dunaje a Odry.)

Návrh na změnu: Cíle 25 a 26 vypustit, ale nahradit je jedním novým cílem. „Připravit Plány pro povodí Labe, Moravy a Odry sestávající z 3 úrovní (Plánů dílčích povodí, Plánů národních povodí a Plánů mezinárodních oblastí povodí)“. Termín: 22. 12. 2015.

Zdůvodnění: Povinnost připravit plány povodí pro 1. plánovací období byla splněna, od roku 2010 začalo období realizace programů opatření přijatých plány oblastí povodí. V roce 2010 byla zahájena příprava plánů pro druhé plánovací období. Plány se pořizují ve třech úrovních - pro mezinárodní oblasti povodí (mezinárodní plány povodí), pro části mezinárodních oblastí povodí na území České republiky (národní plány povodí) a pro dílčí povodí. Plány povodí ve druhé etapě budou na základě vyhodnocení opatření přijatých v 1. plánovacím období přezkoumávat a aktualizovat cíle a programy opatření k jejich naplnění a budou do 22. prosince 2015 předloženy vládě České republiky ke schválení.

Cíl č. 27 (Zlepšovat osvětu obyvatelstva prostřednictvím tiskovin a internetových stránek.)

Návrh na změnu: Do „Ukazatele plnění“ doplnit několik příkladů publikací či webových stránek, které se v této oblasti pravidelně realizují: Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky (Modrá zpráva), Vodovody kanalizace ČR, Zpráva o kvalitě pitné vody v ČR, Zpráva o kvalitě koupacích vod v ČR (vše každoročně). Většina těchto publikací je v elektronické podobě zveřejňována i na internetových stránkách. Provozování Vodohospodářského informačního portálu VODA (voda.gov.cz). Aktuální informace (o koupacích vodách a další) na internetových stránkách příslušných ministerstev.

Zdůvodnění: V současném znění cíle není specifikován žádný ukazatel plnění, ač se v této oblasti průběžně vydává řada publikací, které jsou obvykle zveřejňovány i na internetových stránkách příslušných ministerstev. Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s dalšími ústředními vodoprávními úřady ČR, tj. Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem dopravy a Ministerstvem obrany, v koordinaci s Ministerstvem vnitra zajišťují provoz Vodohospodářského informačního portálu VODA (voda.gov.cz), kde jsou přehledně, prostřednictvím snadno dostupných aplikací prezentovány informace o našich vodách. Proto se navrhuje doplnit několik hlavních příkladů publikací a webových stránek, aby bylo zřejmé, jaké aktivity se (mimo jiné) v této oblasti realizují.

Cíl č. 28 (Posílit informační systémy v oblasti vodovodů a kanalizací pro zkvalitnění informovanosti veřejnosti (zkvalitnit „public relations“).)

Návrh na změnu: Cíl vypustit, protože je obsažen v obecněji formulovaném cíli č. 27.

Zdůvodnění: Na internetových stránkách ministerstva zemědělství je každoročně zveřejňována publikace „Vodovody, kanalizace – Ekonomika, ceny, informace“, která také zahrnuje výsledky o jakosti pitné vody v ČR. Tento výstup je možné vykazovat a evidovat spolu s jinými výstupy v rámci plnění obecněji formulovaného cíle č. 27.

Cíl č. 30 (Podporovat stabilizaci systému vzdělávání příslušných profesních specialistů oboru vodovodů a kanalizací v oblasti inženýrské výstavby infrastruktury i technologií.)

Návrh na změnu: Cíl zrušit.

Zdůvodnění: Systém vzdělávání profesních specialistů zajišťovaný ministerstvem školství je dlouhodobě stabilizován jak ve středním a vyšším, tak vysokoškolském vzdělání. Prostor je v seznamování s právními, ekonomickými a technickými novinkami u pracovníků všech vzdělávacích stupňů působících v praxi. MZe se podílí pouze na vzdělávacích aktivitách neziskových i komerčních organizací poskytnutím odborníků pro přednáškovou činnost. Doporučujeme přenést odpovědnost na vlastnické a provozovatelské subjekty v rámci certifikace vodohospodářských společností podle souboru norem ČSN ISO 24 510, 24 511 a 24 512¹.

Cíl č. 31 (Podporovat výzkum a vývoj v oblasti zlepšení jakosti vody prostřednictvím resortních grantových agentur MZe a MŽP.)

Návrh na změnu: Změna formulace cíle (vypustit slova „prostřednictvím resortních grantových agentur MZe a MŽP“) + rozšíření okruhu odpovědnosti o MŠMT, které prostřednictvím grantových agentur (GAČR, TAČR atd.) výzkum v oblasti vod také podporuje, a snad i MV, které v rámci bezpečnostního výzkumu některé relevantní projekty rovněž financuje.

Zdůvodnění: Protože došlo a dochází ke změnám v oblasti poskytování prostředků na výzkumnou činnost, zejména v oblasti přímého zadávání výzkumu ze strany rezortů, navrhuje se obecnější formulace pro podporu výzkumu.

Cíl č. 33 (Udržovat a rozvíjet Informační systém IS PiVo (databáze jakosti pitné a koupací vody).)

Cíl č. 34 (Dozírat, aby dodavatelé pitné vody plnili své zákonné povinnosti ohledně informování spotřebitelů o jakosti dodávané vody.)

Cíl č. 35 (Rozvíjet informování veřejnosti o jakosti vod ke koupání prostřednictvím internetu.)

Návrh na změnu: Cíle vypustit, odkaz na Protokol (10.3) u cíle č. 35 doplnit k původnímu cíli č. 27 (V nové tabulce Národních cílů ČR se jedná o cíl č. 20).

Zdůvodnění: Cíle se plní průběžně a jejich plnění je zajištěno zákonem.

---

¹ ČSN ISO 24510 (759000) Služby pro dodávku pitné vody a zneškodňování odpadních vod - Směrnice pro posuzování a zlepšování služeb poskytovaných zákazníkům.

ČSN ISO 24511 (759001) Služby pro dodávku pitné vody a zneškodňování odpadních vod - Směrnice pro management subjektů poskytujících služby spojené s odváděním a zneškodňováním odpadních vod a pro posuzování těchto služeb.

ČSN ISO 24512 (759002) Služby pro dodávku pitné vody a zneškodňování odpadních vod - Směrnice pro management subjektů poskytujících služby spojené s dodávkou pitné vody a pro posuzování těchto služeb.